

بررسی قوانین و مقررات توسعه کارآفرینی و نقش اداره کسب و کارهای کوچک در آمریکا

معاونت پژوهش‌های اقتصادی
دفتر: مطالعات اقتصادی

کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۳۸۰۹
مردادماه ۱۳۹۳

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۳.....	تعریف بنگاه‌های کوچک و متوسط در ایالات متحده
۴.....	۱. نقش و اهمیت بنگاه‌های کوچک و متوسط در اقتصاد آمریکا
۶.....	۲. قوانین و سیاست‌های حمایت از توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا
۶.....	۱-۲. قوانین عمومی
۶.....	الف) قانون کسب‌وکارهای کوچک
۷.....	ب) قانون سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک
۹.....	ج) قانون اشتغال کسب‌وکارهای کوچک
۱۰.....	د) قانون کمک به راه‌اندازی کسب‌وکارهای کوچک
۱۱.....	۲-۲. قوانین و مقررات فدرال مدیریت کسب‌وکارهای کوچک
۱۴.....	۳. اداره کسب‌وکارهای کوچک
۱۴.....	۱-۳. تاریخچه و مختصری از فعالیت‌های کلیدی
۱۷.....	۲-۳. ساختار نهادی توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا
۱۹.....	۳-۳. معرفی وب‌سایت اداره کسب‌وکارهای کوچک
۲۰.....	جمع‌بندی و پیشنهادها
۲۴.....	منابع و مأخذ

بررسی قوانین و مقررات توسعه کارآفرینی و نقش اداره کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا

چکیده

این گزارش به بررسی نقش ساختارهای قانونی در توسعه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در ایالات متحده آمریکا پرداخته است. هدف از این گزارش، بررسی مهمترین قوانین و مقررات مرتبط با حمایت از توسعه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در آمریکا به منظور بهره‌گیری از نقاط قوت آنها برای تدوین قوانین و مقررات حمایتی مناسب در کشور است.

در این گزارش نقش هر دو نهاد (نهاد قانونی و نهاد اجرایی) در توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا بررسی شده است. در زمینه نهاد قانونی دو نوع قوانین و مقررات در ایالات متحده آمریکا شناسایی شد:

الف) قوانین عمومی در حوزه کسب‌وکارهای کوچک؛ مانند قانون کسب‌وکارهای کوچک، قانون سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک، قانون اشتغال کسب‌وکارهای کوچک و قانون کمک به راه‌اندازی کسب‌وکارهای کوچک.

ب) قوانین و مقررات فدرال مدیریت کسب‌وکارهای کوچک؛ مانند قانون تشکیل شرکت‌های سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک، برنامه سرمایه‌گذاری خطرپذیر در بازارهای جدید، برنامه سرمایه‌گذاری در کارآفرینان آسیب‌پذیر و برنامه‌های عقد قراردادهای دولتی.

اداره کسب‌وکارهای کوچک ایالات متحده نیز به عنوان نهاد اجرایی مسئول توسعه کسب‌وکارهای کوچک که از زمان تأسیس در سال ۱۹۵۳ بیش از ۲۰ میلیون فقره وام، تضامین وام‌ها، قراردادهای مشاوره آموزشی و دیگر شکل‌های کمک به کسب‌وکارهای کوچک را ارائه کرده است. تدوین قانون جامع توسعه کسب‌وکارهای کوچک و قانون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک در کشور براساس مطالعات این گزارش پیشنهاد می‌شود.

مقدمه

بخش اعظمی از اقتصاد ایران را بنگاه‌های بزرگ دولتی و نیمه‌دولتی تشکیل می‌دهند و بیش از ۸۰ درصد اقتصاد کشور را در اختیار خود دارند.^۱ این موضوع هر چند با توجه به نقش قابل توجه بنگاه‌های درگیر در فرآیندهای استخراج و پالایش و فروش نفت خام و فرآورده‌های آن، صنایع پتروشیمی و صنعت گاز در کشور طبیعی به نظر می‌رسد، اما در عمل باعث وابستگی شدید اقتصاد کشور و بودجه دولت به این بخش و افزایش اهمیت بنگاه‌های بزرگ فعال (و اغلب دولتی) در این صنایع در اقتصاد کشور شده است. این در حالی است که بنگاه‌های کوچک و متوسط (SME)^۲ از نظر تعداد بنگاه‌ها، بخش اعظمی از بنگاه‌های اقتصادی کشور را تشکیل می‌دهند، هر چند این بنگاه‌ها سهم چندان قابل توجهی در تولید ناخالص داخلی کشور ندارند.

آمارها نشانگر آن هستند که بیش از ۹۵/۸ درصد بنگاه‌های اقتصادی کشور بنگاه‌های خرد (نیروی کار بین ۱-۹ نفر) و ۳/۶ درصد بنگاه‌های کوچک (نیروی کار بین ۱۰-۴۹ نفر) هستند. این بنگاه‌ها با وجود سهم اندک‌شان در تولید ناخالص داخلی کشور، به تنهایی بیش از یک میلیون شغل را در کشور ایجاد کرده‌اند. مطالعات انجام شده در زمینه بنگاه‌های کوچک و متوسط در ایران بر پتانسیل بالای این بنگاه‌ها برای ایجاد توسعه و رشد اقتصادی در کشور و اشتغال‌زایی و نقش آنها در کاهش نرخ بیکاری (به‌عنوان یکی از معضلات اجتماعی) تأکید دارند.

با توجه به ویژگی‌های بنگاه‌های کوچک و متوسط و نقش ویژه آنها در اقتصاد کشورها، در سال‌های اخیر توجه دولت‌ها به سیاست‌گذاری و حمایت برای توسعه این بنگاه‌ها افزایش قابل توجهی یافته است. برنامه‌های مختلفی برای رشد و توسعه این بنگاه‌ها توسط دولت‌ها تدوین و اجرا شده است.

در کشور ایران هم اگر چه فعالیت‌های مختلفی از سوی دولت برای توسعه کارآفرینی و حمایت از کسب‌وکارهای کوچک انجام گرفته، اما بررسی برخی تجربیات موفق جهانی برای طراحی سیاست‌های جدیدی که بتوانند به توسعه کارآفرینی و رشد کسب‌وکارهای کوچک در کشور کمک کنند، می‌تواند مفید باشد. این نکته با توجه به مشکلات اقتصادی سال‌های اخیر کشور و نقش قابل توجه کسب‌وکارهای کوچک در اقتصاد کشور به‌عنوان بازوی رشد اقتصادی و همچنین ابزاری برای توسعه اشتغال‌زایی اهمیتی دو چندان می‌یابد.

۱. استراتژی افزایش مشارکت مؤثر و رقابتی بخش صنایع کوچک و متوسط در توسعه اقتصادی و صنعتی جمهوری اسلامی ایران، ترجمه عبدالرضا شقاقی و مسعود شفیعی، سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو)، مؤسسه خدمات فرهنگی رسا، تهران، چاپ دوم، ۱۳۸۷.

با توجه به اهمیت قابل توجه کسب‌وکارهای کوچک در اقتصاد آمریکا، حمایت و تقویت این بنگاه‌های کوچک همواره یکی از اصلی‌ترین سیاست‌های دولت آمریکا برای رشد و توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی بوده است. برای این منظور، قوانین و مقررات و سیاست‌های متعددی تنظیم و توسط نهادهای دولت این کشور اجرا شده‌اند. در این گزارش نقش هر دو نهاد (نهاد قانونی و نهاد اجرایی) در توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا بررسی شده است.

تعریف بنگاه‌های کوچک و متوسط در ایالات متحده

از ابتدای انقلاب صنعتی تا دهه ۱۹۷۰ میلادی، تغییرات گسترده در فناوری تولید صنعتی موجب رشد قابل توجه تولید در قالب تولید انبوه^۱ و در نتیجه توسعه «کسب و کارهای بزرگ»^۲ در جوامع صنعتی شد. اما از سال‌های آغازین دهه ۱۹۷۰ با تغییر در ماهیت نظام اقتصادی و فرآیندهای تولید، جهت‌گیری‌های تولیدی صنایع مختلف از تولید انبوه به سمت تولید مبتنی بر تخصص‌گرایی انعطاف‌پذیر^۳ پیش رفت. پیامد چنین تغییری، واگذاری فعالیت‌های اقتصادی از صنایع بزرگ به صنایع کوچک بود که نتیجه آن افزایش اهمیت، نقش و سهم بنگاه‌های کوچک و متوسط در اقتصاد کشورها بود.

به تدریج بسیاری از کشورهای جهان به این امر پی بردند که واحدهای تولیدی کوچک قادرند نقش عمده‌ای در اقتصاد ملی ایفا کنند و اهداف توسعه اقتصادی کشور تا حدود زیادی می‌تواند توسط این بنگاه‌ها تأمین شود. تقویت روحیه رقابت و کارآفرینی در اقتصاد، افزایش بهره‌وری و ایجاد اشتغال سه ویژگی کلیدی بنگاه‌های کوچک و متوسط است که باعث شده تا این بنگاه‌ها چنین نقش مهمی را در اقتصاد کشورهای مختلف جهان به خود اختصاص دهند. بر همین اساس امروزه در اغلب کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، جایگاه بنگاه‌های کوچک و متوسط در اقتصاد مورد توجه سیاستگذاران اقتصادی قرار گرفته تا بتوان از ظرفیت‌های بالقوه این بنگاه‌ها برای تحقق اهداف کلان اقتصادی کشور بهره‌گیری شود.

از آنجا که موضوع این گزارش مرتبط با روش‌های حمایت از توسعه کسب‌وکارهای کوچک در اقتصاد ایالات متحده است، در این بخش به تعریف رسمی دولت ایالات متحده از کسب‌وکارهای کوچک می‌پردازیم: «بنگاهی که کمتر از ۵۰ نفر پرسنل داشته باشد، یک بنگاه کوچک و متوسط

1. Mass Production
2. Large Business
3. Flexible Specialization

به حساب می‌آید.^۱ همان‌طور که مشاهده می‌شود، تعریف کسب‌وکار کوچک در اقتصاد آمریکا تنها بر تعداد شاغلین بنگاه تأکید دارد. این تعریف از این نظر با تعاریف رسمی کسب‌وکارهای کوچک در کشورمان مشابهت دارد.

در ایران براساس تعریف وزارت صنایع و معادن و وزارت جهاد کشاورزی، بنگاه‌های کوچک و متوسط، واحدهای صنعتی و خدماتی (شهری و روستایی) هستند که کمتر از ۵۰ نفر و بیشتر از ۱۰ نفر کارمند دارند. وزارت تعاون نیز برحسب مورد تعاریف وزارت صنایع و معادن و مرکز آمار ایران را در مورد این صنایع به کار می‌برد. مرکز آمار ایران کسب‌وکارها را به چهار گروه تقسیم کرده است:^۲

- کسب‌وکارهای دارای ۱-۹ نفر کارگر،

- کسب‌وکارهای دارای ۱۰-۴۹ نفر کارگر،

- کسب‌وکارهای دارای ۵۰-۹۹ نفر کارگر،

- کسب‌وکارهای دارای بیش از ۱۰۰ نفر کارگر.

در عمل مرکز آمار ایران فقط کسب‌وکارهای کمتر از ۱۰ نفر نیروی کار را به‌عنوان بنگاه‌های کوچک و متوسط محسوب می‌کند و سایر کسب‌وکارها را «بنگاه‌های صنعتی بزرگ» می‌داند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی نیز کسب‌وکارهای زیر ۱۰۰ نفر را به‌عنوان بنگاه‌های کوچک و متوسط تعریف می‌کند.^۳

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی (زیرمجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت) نیز - به‌عنوان متولی اصلی اجرای سیاست‌های دولت در زمینه بنگاه‌های کوچک و متوسط - بنگاه‌های دارای زیر ۵۰ نفر کارکن را بنگاه کوچک و متوسط می‌شناسد.

۱. نقش و اهمیت بنگاه‌های کوچک و متوسط در اقتصاد آمریکا

امروزه بنگاه‌های کوچک و متوسط در نوآوری و تولید محصولات جدید و همچنین اعمال روش‌های نوین در فرآیند تولید که منتهی به پایین آمدن هزینه می‌گردند، گوی سبقت را از صنایع بزرگ ربوده‌اند، به شکلی که این بنگاه‌ها استخوان‌بندی اقتصاد و صنعت بسیاری از کشورها را تشکیل می‌دهند.

۱. پروژه تحقیقاتی «تدوین استراتژی توسعه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط حوزه فاوا»، شرکت مهندسی مشاور حاسب سیستم،

مرکز تحقیقات مخابرات ایران، ۱۳۹۰.

۲. سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو)، ۲۰۰۳، فصل اول.

۳. پیشین.

در ایالات متحده بنگاه‌های کوچک و متوسط بنابر آمارهای رسمی بخش عمده بار اقتصاد این کشور را برعهده دارند. اهمیت و نقش بنگاه‌های کوچک در اقتصاد آمریکا با بررسی آمارهای منتشر شده توسط «اداره کسب‌وکارهای کوچک»^۱ ایالات متحده روشن می‌شود. مطابق این آمار:^۲

- ۴۶ درصد تولید ناخالص داخلی بخش خصوصی غیرکشاورزی^۳ توسط کسب‌وکارهای کوچک تولید شده است.
- ۹۹/۷ درصد از سازمان‌های کارفرما در ایالات متحده در دسته شرکت‌های کوچک قرار دارند.
- ۶۴ درصد از کل شغل‌های جدید ایجاد شده در بخش خصوصی توسط کسب‌وکارهای کوچک ایجاد می‌شوند.
- کسب‌وکارهای کوچک متکفل بیش از ۴۹/۲ درصد از اشتغال بخش خصوصی هستند.
- کسب‌وکارهای کوچک بیش از ۴۹/۲ درصد از حقوق و دستمزد را در بخش خصوصی می‌پردازند.
- بیش از ۴۶ درصد از تولید بخش خصوصی توسط کسب‌وکارهای کوچک انجام می‌شود.
- ۴۳ درصد از استخدام نیروی انسانی در صنایع فناوری بالا (های‌تک) توسط متوسط کسب‌وکارهای کوچک انجام شده است.
- بنگاه‌های کوچک ۹۸ درصد از بنگاه‌های صادرکننده آمریکا را تشکیل می‌دهند و ۳۳ درصد کل ارزش صادرات اقتصاد آمریکا توسط این بنگاه‌ها ایجاد می‌شود.
- بنگاه‌های کوچک بیش از ۹۷/۲ درصد کل بنگاه‌های واردکننده آمریکا را تشکیل می‌دهند.
- بنگاه‌های کوچک بیش از ۵۴ درصد از کل ارزش فروش را در اقتصاد آمریکا در اختیار خود دارند.
- بنگاه‌های کوچک بین ۳۰ تا ۵۰ درصد کل فضاهای تجاری آمریکا را به خود اختصاص داده‌اند.
- از سال ۱۹۹۰ به این سو، با وجود اینکه بنگاه‌های بزرگ ۴ میلیون شغل را حذف کرده‌اند، بنگاه‌های کوچک بیش از ۸ میلیون شغل را به وجود آورده‌اند.

آمار فوق نشانگر اهمیت فوق‌العاده زیاد کسب‌وکارهای کوچک در اقتصاد آمریکا هستند. با توجه به این نقش بسیار مهم، یکی از اصلی‌ترین سیاست‌های دولت آمریکا برای رشد و توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی، حمایت و تقویت این بنگاه‌های کوچک است. برای این منظور، قوانین و مقررات و سیاست‌های متعددی تنظیم و اجرا شده‌اند. اجرای این سیاست‌ها نیز برعهده اداره کسب‌وکارهای کوچک آمریکاست که به‌عنوان یک آژانس فدرال زیرمجموعه دفتر ریاست‌جمهوری ایالات متحده فعالیت می‌کند. در ادامه به بررسی نقش هر دو نهاد (نهاد قانونی و نهاد اجرایی) در توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا می‌پردازیم.

1. Small Business Administration (SBA)

2. <http://www.sbecouncil.org/about-us/facts-and-data/>

3. Private Nonfarm GDP

۲. قوانین و سیاست‌های حمایت از توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا

کسب‌وکارها در هر کشور در چارچوب قوانین و مقررات آن کشور فعالیت می‌کنند. در واقع نقش حاکمیت در هر کشوری، ایجاد نظم و امنیت و تنظیم سیاست‌ها و چارچوب‌ها و قوانین و مقررات لازم برای نظم‌بخشی فعالیت‌های کسب‌وکاری و هدایت اقتصاد کشور به سوی اهداف کلان فرهنگی، سیاسی و اجتماعی و سپس اجرای آنهاست.

سیاست‌ها و چارچوب‌ها و قوانین و مقررات حاکمیتی در قبال کسب‌وکارها عبارتند از:^۱

- تعیین محدوده مجاز فعالیت کسب‌وکارها،
 - تعیین شرایط حقوقی مترتب بر تأسیس و توسعه کسب‌وکار (مباحث مطرح در زمینه حقوق تجارت)،
 - تعیین قوانین و مقررات کنترلی - هدایتی (چارچوب رگولاتوری) مورد نیاز برای حوزه‌های مختلف کسب‌وکار،
 - تنظیم سیاست‌های حمایتی برای توسعه و رشد کارآفرینی و بهبود فعالیت کسب‌وکارهای کوچک.
- بنابراین برای بررسی نقش ساختار حاکمیتی ایالات متحده در مدیریت و حمایت از توسعه کارآفرینی و کسب‌وکارهای کوچک در ایالات متحده، لازم است به بررسی قوانین و مقررات تأثیرگذار بر فعالیت‌های کسب‌وکارهای کوچک یا به عبارت بهتر چارچوب قانونی کسب‌وکارهای کوچک در ایالات متحده بپردازیم. این فصل از گزارش به این موضوع اختصاص دارد.

۲-۱. قوانین عمومی

قوانین عمومی شامل قوانینی هستند که کل جامعه آمریکا را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند و مشخصاً باید توسط کلیه نهادهای حاکمیتی آمریکا (اعم از دولت فدرال و دولت‌های ایالتی و محلی) اجرا شوند. در این بخش به بررسی قوانین عمومی حوزه کسب‌وکارهای کوچک در ایالات متحده می‌پردازیم:

الف) قانون کسب‌وکارهای کوچک^۲

قانون کسب‌وکارهای کوچک که برای اولین بار در سال ۱۹۵۳ مصوب شد، «اداره کسب‌وکارهای کوچک» را برای تشویق و توسعه رشد کسب‌وکارهای کوچک و کمک به گروه‌های اقلیت و دیگر افراد ناتوان در زمینه دسترسی به وام‌ها و آموزش تکنیک‌های مدیریتی تأسیس کرد. در مقدمه این

۱. مبانی نظری و مطالعات تجربی نقش بنگاه‌های کوچک و متوسط در اقتصاد کشورها و سیاست‌های دولت‌ها در حمایت از آنان، دفتر برنامه‌ریزی و توسعه وزارت بازرگانی، شماره ثبت ۸۸/۹۳۹، ۱۳۸۸/۰۶/۱۷.

2. Small Business Act

قانون صراحتاً ذکر شده که هدف از تدوین و تصویب آن، ایجاد بازار رقابتی آزاد، آزادی کامل ورود به کسب‌وکار و داشتن فرصت برای توسعه و رشد کسب‌وکارهای کوچک به‌منظور تضمین رشد اقتصادی پایدار ایالات متحده است.

این قانون دارای ۴۷ بخش است که در آن اصول کلی، شرایط قانونی و محدوده و چگونگی حمایت دولت از کسب‌وکارهای کوچک در قالب برنامه‌های توسعه‌ای تدوین و مشخص شده است. بخش عمده این قانون به مشخص کردن حدود فعالیت و اختیارات و مسئولیت‌های نهاد توسعه کسب‌وکارهای کوچک در ایالات متحده (اداره کسب‌وکارهای کوچک زیرمجموعه نهاد ریاست‌جمهوری) اختصاص دارد.

در این بخش مهمترین بخش‌های قانون کسب‌وکارهای کوچک که می‌تواند الگویی برای سیاست‌گذاری توسعه کسب‌وکارهای کوچک در کشورمان باشد، ارائه می‌شوند:

- حدود اختیارات و مسئولیت‌ها و وظایف اداره کسب‌وکارهای کوچک،
- انواع وام‌های کسب‌وکاری قابل پرداخت توسط نهادهای دولتی یا پرداختی توسط بخش خصوصی با تضمین اداره کسب‌وکارهای کوچک،
- سرمایه‌گذاری و حمایت از توسعه تحقیق و توسعه در کسب‌وکارهای کوچک،
- مقابله با انحصار در بخش کسب‌وکارهای کوچک،
- حمایت از کسب‌وکارهای کوچک در دسترسی عادلانه به قراردادهای خرید، مناقصات و مزایده‌های دولتی،
- مراکز توسعه کسب‌وکارهای کوچک،
- نظارت و کنترل صندوق‌های سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک،
- وظایف و مسئولیت‌ها و اختیارات سایر نهادهای حاکمیتی و دولتی در راستای توسعه کسب‌وکارهای کوچک،
- برنامه‌های حمایتی - توسعه‌ای خاص (کسب‌وکارهای تکنولوژی‌های پیشرفته، کسب‌وکارهای زنان، کسب‌وکارهای مناطق محروم، کسب‌وکارهای سربازان معلول جنگی، شبکه ملی مربیان کسب‌وکارهای کوچک).

ب) قانون سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک

چند سال پس از تصویب قانون کسب‌وکارهای کوچک و برای تکمیل حمایت‌های ذکر شده در آن قانون از کسب‌وکارهای کوچک، قانون سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک در سال ۱۹۵۸ به تصویب کنگره آمریکا رسید. این قانون به‌منظور بهبود وضعیت اقتصادی کشور آمریکا و تحریک

اقتصاد آمریکا به صورت کلی برای حرکت به سوی توسعه و تقویت بخش کسب‌وکارهای کوچک به صورت خاص تدوین و تصویب شد. برای این منظور مقرر شد تا برنامه‌ای برای حمایت و تقویت پایداری جریان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از کسب‌وکارهای کوچک و همچنین ارائه وام‌های بلندمدت برای پاسخگویی به نیازهای کسب‌وکارهای کوچک در زمینه‌های زیر راه‌اندازی شود:

- عملیات کسب‌وکار،

- رشد و توسعه کسب‌وکار،

- نوسازی و مدرنیزه کردن کسب‌وکار.

نکته کلیدی این قانون این است که اگر چه دولت در اجرای مفاد آن شریک است، اما باید شرایطی را فراهم بیاورد که مشارکت بخش خصوصی در برنامه‌های مشخص شده در این قانون حداکثری شوند. ضمناً تأمین مالی انجام شده براساس این قانون، باید به گونه‌ای باشد که تحت هیچ شرایطی به افزایش بیکاری در هیچ یک از بخش‌های کشور آمریکا بیانجامد. همچنین در استفاده از اعتبارات فراهم شده توسط این قانون، کسب‌وکارهای دریافت‌کننده منابع مالی باید تا حد امکان و به صورت حداکثری در تأمین تجهیزات، منابع اولیه و خدمات مورد نیاز خود از تأمین‌کنندگان آمریکایی استفاده کنند و خودشان نیز در درجه اول به‌عنوان تأمین‌کننده کسب‌وکارهای آمریکایی عمل کنند.

این قانون دارای ۷۸ بخش است که در آن اصول کلی، شرایط قانونی و محدوده و چگونگی حمایت دولت و مشارکت بخش خصوصی از سرمایه‌گذاری روی کسب‌وکارهای کوچک در قالب برنامه‌های توسعه‌ای تدوین و مشخص شده است.

بخش عمده این قانون به مشخص کردن نقش، اختیارات و مسئولیت‌های نهاد توسعه کسب‌وکارهای کوچک در ایالات متحده (اداره کسب‌وکارهای کوچک زیرمجموعه نهاد ریاست‌جمهوری) در زمینه سرمایه‌گذاری روی کسب‌وکارهای کوچک (چه در قالب برنامه‌های دولتی و چه از سوی بخش خصوصی) می‌پردازد.

در این بخش به بررسی مهمترین بخش‌های قانون سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک که می‌تواند الگویی برای سیاست‌گذاری توسعه کسب‌وکارهای کوچک در کشورمان باشد، ارائه می‌شود:

- حدود اختیارات و مسئولیت‌ها و وظایف بخش سرمایه‌گذاری اداره کسب‌وکارهای کوچک،

- برنامه‌های سرمایه‌گذاری بخش سرمایه‌گذاری اداره کسب‌وکارهای کوچک،

• **بخش اول:** شرایط ایجاد و فعالیت و رویه‌های عملیاتی اعطای مجوز تأسیس شرکت‌های

سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک،

• **بخش دوم:** تشریح شرایط و رویه‌های اجرایی برنامه سرمایه‌گذاری خطرپذیر بازارهای جدید،

• بخش سوم: تشریح شرایط و رویه‌های اجرایی برنامه آزمایشی سرمایه‌گذاری روی منابع انرژی تجدیدپذیر.

- تضامین

• تضامین وام‌دهی،

• اوراق مشارکت تضمینی اداره کسب‌وکارهای کوچک،

- تشریح شرایط و رویه‌های اجرایی وام‌های قابل اعطا به شرکت‌های دولتی و محلی در حال توسعه،

- تغییرات اختیارات بانک مرکزی در راستای این قانون،

- جرائم قهری.

ج) قانون اشتغال کسب‌وکارهای کوچک^۱

تصویب «قانون اشتغال کسب‌وکارهای کوچک» به منظور برگرداندن مردم آمریکا (که در پی بحران مالی ۲۰۰۸ بیکار شده بودند) به سر کارهای‌شان انجام شد. این قانون با ایجاد «برنامه اعطای منابع مالی» به وزیر خزانه‌داری ایالت متحده اجازه داد تا در مؤسسات مجاز سرمایه‌گذاری کند تا دسترسی کسب‌وکارهای کوچک به منابع مالی مورد نیاز افزایش یابد. این قانون با ترمیم قانون مالیات‌های داخلی (مصوب ۱۹۸۶) موجب شد تا معافیت‌های مالیاتی لازم برای اشتغال‌زایی کسب‌وکارهای کوچک در نظر گرفته شود. مهمترین بخش‌های این قانون عبارتند از:

- افزایش دسترسی کارآفرینان و مالکان کسب‌وکارهای کوچک به منابع مالی و اعتباری

• اداره کسب‌وکارهای کوچک اجازه یافت تا بیش از ۱۲ میلیارد دلار وام‌دهی انجام بدهد.

• سقف وام‌دهی به هر کسب‌وکار کوچک از ۲ میلیون دلار به ۵ میلیون دلار افزایش یافت.

• سقف مبلغ وام‌های خرد نیز از ۳۵ هزار دلار به ۵۰ هزار دلار افزایش یافت که هدف از این بخش کمک به کارآفرینان برای راه‌اندازی کسب‌وکار نوپای خود است.

• سقف مبلغ وام‌های فوری از ۳۵۰ هزار دلار به یک میلیون دلار افزایش یافت.

• این قانون با تغییر مقررات مربوط به اندازه کسب‌وکارهای کوچک موجب شد تا کسب‌وکارهای بیشتری مشمول تسهیلات مالی دولتی قرار گیرند.

• اعطای منابع اعتباری تا سقف ۲۰ میلیون دلار به مؤسسات غیرانتفاعی که به کسب‌وکارهای کوچک نیازمند وام تا سقف ۲۰۰ هزار دلار کمک می‌کنند.

– افزایش قدرت رقابتی کسب‌وکارهای کوچک برای برنده شدن در مناقصات و دسترسی به قراردادهای دولت فدرال

- اجازه اعطای قراردادهای دولتی از طریق ترک تشریفات مناقصه به کسب‌وکارهای کوچک دارای مالک زن، سربازان بازنشسته، معلولان یا کسب‌وکارهای فعال در مناطق محروم.
- برداشتن ممنوعیت فعالیت کسب‌وکارهای کوچک در رشته‌های صنعتی که تا پیش از این به ۱۱ رشته صنعتی محدود بود.

- محدود ساختن برگزاری مناقصات بزرگ توسط دستگاه‌های دولتی و اجبار آنها تا حد ممکن به برگزاری مناقصات کوچک برای افزایش احتمال برنده شدن کسب‌وکارهای کوچک در مناقصات.
- مقابله با فساد و وارد ساختن خسارت به کسب‌وکارهای کوچک (از طریق در نظر گرفتن جرائم سنگین برای تقلب در مناقصات و همچنین در نظر گرفتن جرائم برای زمانی که دولت به تعهدات خود در برابر کسب‌وکار طرف قرارداد خود عمل نمی‌کند).

– توانمندسازی کسب‌وکارهای کوچک برای صادرات

- افزایش سقف وام‌های دولتی و تسهیل شرایط دریافت وام برای فعالیتهای صادراتی،
- افزایش منابع مورد نیاز برای خدمات مشاوره‌ای به کسب‌وکارهای کوچک دارای فعالیت صادراتی.

– توسعه خدمات مشاوره‌ای و آموزشی برای کسب‌وکارهای کوچک (بسته حمایتی تا سقف ۵۰ میلیون دلار برای مراکز توسعه کسب‌وکارهای کوچک)،

– افزایش معافیت‌های مالیاتی و حذف ۸ نوع مالیات کسب‌وکارهای کوچک به منظور کاهش هزینه‌های کسب‌وکار.

(د) قانون کمک به راه‌اندازی کسب‌وکارهای کوچک^۱

در آوریل سال ۲۰۱۲، کنگره و دولت آمریکا قانون «کمک به آغاز کسب‌وکارهای کوچک» را به تصویب رساندند. این قانون به منظور حمایت از توسعه کارآفرینی و رشد کسب‌وکارهای کوچک به تصویب رسید. این قانون برای تشویق صاحبان کسب‌وکارهای کوچک و افزایش منابع مالی در دسترس آنها به کمک تسهیل قوانین و مقررات دولتی و دادن مجوز سرمایه‌گذاری به افراد به صورت مستقل طراحی شده است.

مهمترین بخش‌های این قانون عبارتند از:

- تسهیل شرایط تبدیل شدن شرکت‌ها به شرکت سهامی عام و عرضه سهام آنها در بازار سهام،

1. Jumpstart Our Business Startups Act (JOBS Act)

- تعریف «شرکت‌های نوظهور در حال رشد» به‌عنوان شرکت‌های دارای درآمد خالص سالیانه کمتر از ۱ میلیارد دلار در آخرین سال مالی و معافیت آنها از برخی شرایط قانونی مورد نیاز برای تبدیل شدن شرکت به سهامی عام،
- افزایش حق تقدم سهام قابل پیشنهاد به سرمایه‌گذاران از ۵ میلیون دلار به ۵۰ میلیون دلار که موجب افزایش تأمین مالی شرکت‌ها می‌شود،
- به شرکت‌ها اجازه داده شد برای جلب سرمایه‌گذار تبلیغ کنند،
- به کارآفرینان اجازه داده شد برای تأمین مالی کسب‌وکار کوچک خود تا سقف ۱ میلیون دلار از طریق تأمین مالی جمعی^۱ (یعنی در قالب جمع‌آوری سرمایه از تعداد زیادی سرمایه‌گذار خرد) اقدام کنند.

۲-۲. قوانین و مقررات فدرال مدیریت کسب‌وکارهای کوچک

کسب‌وکارهای کوچک مانند هر حوزه دیگری در ایالات متحده دارای قوانین و مقررات فدرال هستند که با تصویب مجلسین کنگره و سنا و پس از امضای رئیس‌جمهوری توسط دولت مرکزی ایالات متحده و دولت‌های محلی قابل اجرا خواهند بود.

هریک از قوانین و مقررات فدرال در ایالات متحده دارای کد مشخصی است که با عنوان کد قوانین فدرال^۲ شناخته می‌شود. این کد، شناسه‌ای است که به هر یک از قوانین عمومی و دائمی منتشر شده توسط وزارتخانه‌ها و ادارات دولتی در سایت ثبت فدرال^۳ تخصیص داده می‌شود. سیستم کدگذاری قوانین فدرال شامل ۵۰ زیرعنوان است که هر یک از آنها یک حوزه مشخص، اما وسیع از قوانین فدرال را دربرمی‌گیرد. قوانین مرتبط با هر یک از این زیرعنوان‌ها به‌صورت سالیانه مورد بازنگری و به‌روزرسانی می‌شوند.

در این بخش به بررسی مهمترین قوانین و مقررات فدرال مدیریت کسب‌وکارهای کوچک

می‌پردازیم:

1. Crowdfunding
2. Code of Federal Regulations (CFR)
3. Federal Register

جدول ۱. مهمترین قوانین و مقررات فدرال مدیریت کسب‌وکارهای کوچک

توضیح	عنوان قانون	کد قانون فدرال
این قانون، قانون تأسیس اداره کسب‌وکارهای کوچک دولت فدرال است. بر این اساس اداره کسب‌وکارهای کوچک برای کمک کردن، ارائه مشاوره و حمایت کسب‌وکارهای کوچک و حفاظت از منافع آنها و دفاع از آنها در برابر نهادهای دولتی تشکیل می‌شود. این نهاد همچنین به قربانیان بلایای طبیعی کمک می‌کند. این اداره کمک‌های مالی، قراردادی و توسعه کسب‌وکار را به کسب‌وکارهای کوچک ارائه می‌کند.	مدیریت	13-CFR-101
بیان رویه‌هایی که براساس آنها اداره کسب‌وکارهای کوچک به تقاضاهای ارائه شده در قالب قانون آزادی اطلاعات پاسخ می‌دهد.	افشای اطلاعات و حفظ حریم شخصی	13-CFR-102
در این قانون محدوده و شرایط همکاری تجاری با اداره کسب‌وکارهای کوچک مشخص شده است. این قانون دارای بخش‌های اصلی زیر است: - تعاریف کلیدی - چه کسی می‌تواند با اداره کسب‌وکارهای کوچک همکاری تجاری داشته باشد؟ - آیا اداره کسب‌وکارهای کوچک می‌تواند امتیاز یک نماینده تجاری را معلق یا لغو کند؟ - دلایل مثبت برای لغو امتیاز همکاری با اداره کسب‌وکارهای کوچک کدام‌اند؟ - اداره کسب‌وکارهای کوچک چگونه حقوق مالی و شرایط همکاری را تنظیم می‌کند؟	استانداردهای همکاری تجاری با اداره کسب‌وکارهای کوچک	13-CFR-103
در این قانون اصول مدیریت منابع انسانی در اداره کسب‌وکارهای کوچک مشخص شده است. این قانون دارای بخش‌های اصلی زیر است: - محدودیت‌ها و مسئولیت‌های کارکنان اداره کسب‌وکارهای کوچک، - محدودیت‌ها و مسئولیت‌های همکاران اداره کسب‌وکارهای کوچک و دیگر افراد مرتبط، - شرایط مدیریتی.	استانداردهای مدیریت و محدودیت‌ها و مسئولیت‌های کارکنان	13-CFR-105
در این قانون شرایط تأسیس، دریافت مجوزهای قانونی و اداره شرکت‌های سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک تعیین شده است. این قانون دارای بخش‌های اصلی زیر است: الف) شرایط دریافت مجوز تأسیس شرکت سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک، ب) شرایط تغییر در مالکیت، کنترل یا ساختار مجوز و انتقال مجوز به غیر،	شرکت‌های سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک	13-CFR-107

توضیح	عنوان قانون	کد قانون فدرال
ج) مدیریت عملیات مرتبط با مجوز، د) ثبت و ضبط اطلاعات، گزارش‌دهی و آزمون‌های مرتبط با اعطای مجوز، ه) تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک توسط مجوزگیرنده، و) شرایط پشتیبانی مالی اداره کسب‌وکارهای کوچک از دارندگان مجوز، ز) تخلف دارندگان مجوز از شرایط اهرم‌های مالی، ح) عملیات مرتبط با پایان اعتبار قانونی مجوز.		
این برنامه یک برنامه سرمایه‌گذاری خطرپذیر توسعه‌ای برای رشد اقتصادی و ثروت‌آفرینی و ایجاد فرصت‌های شغلی در مناطق محروم است. در این برنامه اداره کسب‌وکارهای کوچک ضمن مشارکت با صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر منتخب، اقدام به اعطای وام‌هایی به این صندوق‌ها برای سرمایه‌گذاری در مناطق محروم می‌نماید. در این قانون شرایط انتخاب صندوق‌های سرمایه‌گذاری برای مشارکت در این برنامه و فرآیندهای اجرایی مربوط به آن تشریح شده‌اند.	برنامه سرمایه‌گذاری خطرپذیر در بازارهای جدید	13-CFR-108
این دو قانون در راستای فصل پنجم قانون مدنی مصوب سال ۱۹۶۴ و برای جلوگیری از بروز تبعیض‌های قومیتی، جنسیتی، سنی و دیگر شکل‌های تبعیض در برنامه‌های توسعه‌ای و تأمین مالی اداره کسب‌وکارهای کوچک تصویب شده است.	عدم تبعیض در برنامه‌های اداره کسب‌وکارهای کوچک	13-CFR-112 و 13-CFR- 113 و CFR-117
در این قانون شرایط تضمین اوراق مشارکت منتشر شده توسط کسب‌وکارهای کوچک نیازمند سرمایه‌گذاری‌های بالا تعیین شده است.	اوراق مشارکت تضمینی اداره کسب‌وکارهای کوچک	13-CFR-115
طبق این قانون به اداره کسب‌وکارهای کوچک اجازه داده می‌شود تا از طریق پرداخت هزینه‌های مربوط به آموزش و ارائه خدمات مشاوره فنی به کارآفرینان آسیب‌پذیر، ظرفیت‌سازی در سازمان‌های ارائه‌دهنده این خدمات، تأمین مالی تحقیق و توسعه برای کشف بهترین تجارب در توسعه کسب‌وکارهای خرد و دیگر اقدامات مرتبط با اهداف این قانون به حمایت از کارآفرینان آسیب‌پذیر بپردازد. منظور از کارآفرینان آسیب‌پذیر، افراد دارای درآمد کم یا بسیار کم یا افرادی که به منابع مالی مورد نیاز برای موفقیت کسب‌وکارشان دسترسی ندارند، است.	برنامه سرمایه‌گذاری در کارآفرینان آسیب‌پذیر	13-CFR-119
این قانون شرایط عمومی برنامه‌های پرداخت وام اداره کسب‌وکارهای کوچک و وام‌های پرداخت شده تحت ضمانت این اداره را مشخص می‌کند.	شرایط عمومی برنامه‌های وام‌دهی اداره کسب‌وکارهای کوچک	13-CFR-120

توضیح	عنوان قانون	کد قانون فدرال
در این قانون، شرایط تعریف کسب‌وکار کوچک براساس اندازه آن توسط اداره کسب‌وکارهای کوچک تعیین شده است.	قوانین اندازه کسب‌وکارهای کوچک	13-CFR-121
این قانون به تعیین شرایط و اقدامات اجرایی اداره کسب‌وکارهای کوچک برای کمک به این کسب‌وکارها در عقد قراردادهای دولتی می‌پردازد. در این زمینه ۵ برنامه اصلی وجود دارد: عقد قراردادهای پیمانکاری دست اول، عقد قراردادهای پیمانکاری دست دوم، مزایده‌های دولتی، کمک در دریافت گواهی‌نامه شایستگی و کمک به کسب‌وکارهای کوچک متعلق به سربازان کهنه‌کار معلول. هدف از این برنامه‌ها کمک به کسب‌وکارهای کوچک برای دسترسی به سهمی عادلانه از قراردادهای، مناقصات و مزایده‌های دولتی است.	برنامه‌های عقد قراردادهای دولتی	13-CFR-125
هدف از این برنامه ارائه کمک به کسب‌وکارهای کوچک پیمانکاری در مناطق به لحاظ تاریخی کمتر توسعه یافته به منظور افزایش فرصت‌های شغلی، سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی در این مناطق است.	برنامه هاب‌زون	13-CFR-126
برنامه مراکز توسعه کسب‌وکارهای کوچک یک نظام حمایتی دارای پوشش گسترده برای جامعه کسب‌وکارهای کوچک ایجاد می‌کند که منابع دولت‌های فدرال، ایالتی و محلی را با منابع جامعه آموزشی و بخش خصوصی مرتبط می‌کند. اگر چه اداره کسب‌وکارهای کوچک مسئولیت مدیریت کلی و نظارت و هدایت این برنامه را برعهده دارد، اما یک قرارداد مشارکت میان این اداره و بنگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات به جامعه کسب‌وکارهای کوچک نیز منعقد می‌شود.	برنامه مراکز توسعه کسب‌وکارهای کوچک	13-CFR-126

۳. اداره کسب‌وکارهای کوچک^۱

۳-۱. تاریخچه و مختصری از فعالیت‌های کلیدی

اداره کسب‌وکارهای کوچک ایالات متحده، از زمان تأسیس در سال ۱۹۵۳ بیش از ۲۰ میلیون فقره وام، تضامین وام‌ها، قراردادهای مشاوره و دیگر شکل‌های کمک به کسب‌وکارهای کوچک را ارائه کرده است.

اس‌بی‌ای اگر چه رسماً در سال ۱۹۵۳ تأسیس شده است، اما فلسفه و مأموریت آن سال‌ها پیش از آن و در قالب برخی نهادهای پیشگام - به‌ویژه در پاسخ به فشارهای اقتصادی ناشی از رکود بزرگ دهه ۱۹۳۰ و جنگ جهانی دوم - شکل گرفته است.

1. Small Business Administration (SBA)

شرکت بازسازی مالی (RFC)^۱ که توسط رئیس‌جمهوری وقت آمریکا هربرت هوور در سال ۱۹۳۲ تأسیس شد تا آثار منفی بحران مالی ناشی از رکود بزرگ را کاهش دهد، پدربزرگ اس‌بی‌ای محسوب می‌شود. آ.ا.ف.سی در واقع برنامه فدرال وام‌دهی برای تمامی کسب‌وکارها - اعم از بزرگ و کوچک - آسیب‌دیده از رکود بود. رئیس‌جمهوری فرانکلین روزولت - رئیس‌جمهوری بعد از هوور - این برنامه را به‌عنوان پروژه شخصی خود در نظر گرفت و بدین ترتیب مدیریت آ.ا.ف.سی در اختیار چند تن از باقابلیت‌ترین و متعهدترین اطرافیان روزولت قرار گرفت.

توجه به کسب‌وکارهای کوچک در طول جنگ جهانی دوم افزایش یافت، جایی که صنایع بزرگ با بهره‌گیری از قراردادهای بزرگ دفاعی معمول در دوران جنگ، رشد بسیار زیادی کردند و کسب‌وکارهای کوچک از رقابت با آنها باز ماندند. برای کمک به مشارکت کسب‌وکارهای کوچک در تولید ملزومات جنگی و تقویت مالی آنها، کنگره ایالات متحده شرکت کارخانه‌های جنگی کوچک (SWPC)^۲ را در سال ۱۹۴۲ ایجاد کرد. اس.دبلیو.پی.سی وام‌های مستقیمی را در اختیار کارآفرینان بخش خصوصی گذاشت، نهادهای مالی بزرگ را به تخصیص اعتبار برای شرکت‌های کوچک وادار نمود و از منافع کسب‌وکارهای کوچک در برابر نهادهای دولتی فدرال خریدار ملزومات جنگی و کسب‌وکارهای بزرگ دفاع کرد.

اس.دبلیو.پی.سی پس از جنگ منحل شد و مطالبات و قراردادهای آن به آ.ا.ف.سی واگذار شد. در همین زمان دفتر کسب‌وکارهای کوچک^۳ وزارت اقتصاد نیز بخشی از مسئولیت‌های مربوط به این حوزه را برعهده داشت که مدتی بعد تبدیل به وظایف اس.بی.ای می‌شد. خدمات این دفتر عمدتاً از نوع آموزشی بودند. او.اس.بی براساس این باور که کمبود اطلاعات و تخصص، موجب شکست یک کسب‌وکار کوچک می‌شود، بروشورهای آموزشی را تهیه کرد و همچنین خدمات مشاوره مدیریت را برای افراد کارآفرینان ارائه کرد.

در سال ۱۹۵۲، موجی از مخالفت‌ها با آ.ا.ف.سی با هدف تعطیلی آن به راه افتاد. در پی آن و برای تداوم اجرای وظایف مهم نهادهای پیشگام، رئیس‌جمهور دوآیت آیزنهاور پیشنهاد یک نهاد جدید کسب‌وکارهای کوچک را مطرح کرد که در نهایت منجر به اس.بی.ای امروزی شد.

به‌موجب قانون کسب‌وکارهای کوچک - مصوب ۳۰ جولای ۱۹۵۳ کنگره - «اداره کسب‌وکارهای کوچک» تأسیس شد که وظیفه آن «کمک‌رسانی، ارائه مشاوره، حمایت و محافظت حداکثری از منافع کسب‌وکارهای کوچک» بود. در همین قانون تصریح شده بود که اس.بی.ای باید از «رعایت عدالت» در مناقصات دولتی و مزایده‌های دولتی اطمینان حاصل کند.

1. Reconstruction Finance Corporation (RFC)
2. Smaller War Plants Corporation (SWPC)
3. Office of Small Business (OSB)

در سال ۱۹۵۴، اس.بی.ای رسماً شروع به ارائه خدمات وام‌دهی مستقیم و تضمین دریافت وام از بانک‌ها به کسب‌وکارهای کوچک نمود. در کنار آن اس.بی.ای وظایف دیگری مانند ارائه وام به قربانیان حوادث غیرمترقبه طبیعی، گرفتن قراردادهای دولتی برای کسب‌وکارهای کوچک و کمک به مالکان این کسب‌وکارها در زمینه مسائل مدیریتی و فنی و همچنین ارائه خدمات آموزشی کسب‌وکار کرد.

قانون تأسیس شرکت سرمایه‌گذاری مصوب سال ۱۹۵۸ برنامه شرکت سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک^۱ را ایجاد کرد که در قالب آن، اس.بی.ای مسئولیت صدور مجوز، تهیه دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مورد نیاز و کمک به تأمین منابع مالی برای بنگاه‌های تأمین سرمایه خطرپذیر دارای مالکیت و اداره شده توسط بخش خصوصی را برعهده گرفت. این بنگاه‌ها در «سرمایه‌گذاری بلندمدت مبتنی بر دریافت سهام در برابر بدهی»^۲ تخصص دارند. ایجاد این برنامه نتیجه مطالعات بانک مرکزی آمریکا (فدرال رزرو) بود که طی آن مشخص شده بود کسب‌وکارهای کوچک به اعتبارات مورد نیاز برای همگامی با پیشرفت تکنولوژی دسترسی ندارند.

در سال ۱۹۶۴ اس.بی.ای حمله به سوی کاهش فقر را با ایجاد «برنامه وام فرصت برابر»^۳ آغاز کرد. برنامه ای.او.ال، تأمین اعتبار و وثایق مورد نیاز را برای متقاضیانی که در زیر خطر بسر می‌بردند تسهیل کرد تا بدین ترتیب، ایجاد کسب‌وکارهای کوچکی که توانایی جذب پشتیبانی مالی را ندارند، ولی از نقطه نظر تجاری جذاب هستند را تشویق کند.

اس.بی.ای در طی ۶۰ سال حیات خود، از نظر حجم حمایت‌های ارائه شده و همین‌طور تعداد برنامه‌های ویژه مرتبط با تشویق کسب‌وکارهای کوچک فعال در تمامی حوزه‌ها رشد قابل توجهی داشته است. برنامه‌های اس.بی.ای اکنون شامل برنامه‌های مالی، حمایت در گرفتن قراردادهای دولتی، ارائه خدمات مشاوره مدیریت و برنامه‌های توسعه‌ای خاص زنان، گروه‌های اقلیت و سربازان کهنه‌کار آسیب‌دیده است. اس.بی.ای همچنین اعطای وام به قربانیان حوادث غیرمترقبه طبیعی و ارائه توصیه‌ها و حمایت‌های ویژه در زمینه تجارت بین‌المللی را نیز برعهده دارد.

از زمان تأسیس اس.بی.ای در سال ۱۹۵۳، نزدیک به ۲۰ میلیون کسب‌وکار کوچک از کمک‌های مستقیم و غیرمستقیم این نهاد استفاده کرده‌اند و بدین ترتیب، این نهاد تبدیل به با صرفه‌ترین ابزار دولت برای توسعه اقتصادی شده است. در عمل، میزان وام‌های اعطا شده اس.بی.ای تا به امروز به بیش از ۲۱۹ هزار وام با ارزشی بالغ بر ۴۵ میلیارد دلار رسیده است. این آمار و ارقام اس.بی.ای را به بزرگ‌ترین پشتیبان مالی مستقل کسب‌وکارهای ایالت متحده در سراسر کشور کرده است.

1. Small Business Investment Company (SBIC) Program
2. Long-term Debt and Equity Investments
3. Equal Opportunity Loan (EOL) Program

در طول ۱۰ سال اخیر، اس.بی.ای از بیش از ۴۳۵ هزار کسب‌وکار کوچک برای دریافت مبلغی بالغ بر ۹۴/۶ میلیارد دلار وام حمایت کرده است که این عدد بیش از آمار حمایتی این نهاد در کل تاریخ آن تا سال ۱۹۹۱ بوده است. هیچ نهاد وام‌دهنده دیگری در ایالات متحده - و به‌جرت می‌توان گفت در سراسر جهان - نتوانسته است چنین مسئولیت بزرگی را در تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک برعهده بگیرد.

یک سؤال بسیار مهم در اینجا منابع تأمین مالی وام‌ها و برنامه‌های مالی اس.بی.ای است. اس.بی.ای یک آژانس فدرال دولت آمریکاست. از نظر قانونی اس.بی.ای دارای دو منبع اصلی تأمین مالی است:

۱. بخشی از وام‌های اعطایی در قالب برنامه‌های مختلف اس.بی.ای به‌صورت یارانه‌ای به وام‌گیرنده اعطا می‌شود. این یارانه در قالب بودجه وام‌دهی اس.بی.ای با تصویب کنگره از سوی دولت آمریکا به این نهاد تخصیص می‌یابد که توسط وزارت خزانه‌داری به اس.بی.ای اعطا می‌شود.^۱

۲. بخش غیریارانه‌ای وام‌ها از بازپرداخت وام‌ها، کارمزد وام‌ها و جرائم دیرکرد تأمین مالی می‌شود.

یک نکته کلیدی دیگر شیوه اعطای وام اس.بی.ای است. اس.بی.ای به‌هیچ عنوان درگیر اعطای وام به متقاضیان نمی‌شود، بلکه پس از بررسی صلاحیت متقاضیان، آنها را برای دریافت وام به بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی تحت قرارداد خود معرفی می‌کند. اس.بی.ای سپس تضامین لازم برای دریافت وام توسط وام‌گیرنده تأیید شده به بانک ارائه می‌کند. از این مرحله، عملیات وام‌دهی توسط بانک‌ها و مؤسسات مالی انجام می‌شود و اس.بی.ای در آن نقشی ندارد.

۲-۳. ساختار نهادی توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا

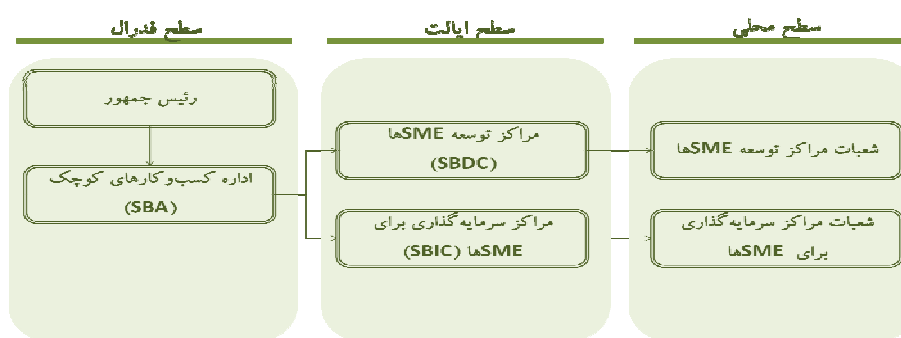
ساختار نهادی توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا در شکل زیر آمده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود اداره کسب‌وکارهای کوچک متولی این امر است و تحت نظارت ریاست‌جمهوری فعالیت می‌کند. این اداره در سال ۱۹۵۳ برای کمک، مساعدت، مشاوره و حفاظت از منافع بنگاه‌های تجاری کوچک تأسیس شد تا فضای رقابتی آزاد را در مؤسسات تجاری حفظ کرده و ضمن آنکه سبب رشد و رونق اقتصاد سرمایه‌داری ایالات متحد می‌شود، اقتصاد ملی آمریکا را برای حضور در بازارهای جهانی، تقویت و حمایت کند.

1. Small Business Administration Agency Financial 2013; available at: <http://www.sba.gov/sites/default/files/files/FY%202013%20AFR%20from%20CV%20Dec%2016.pdf>

اداره کسب‌وکارهای کوچک به کارآفرینان آمریکایی به شروع کسب‌وکار کمک می‌کند و از طریق شبکه‌ای گسترده از دفاتر رسمی و مشارکت با سازمان‌های دولتی و خصوصی، خدمات خود را در مناطق گوناگونی چون ایالات متحده، پورتو ریکو، جزایر ویرجین و گوام ارائه می‌کند. این اداره که به طور مستقیم زیر نظر رئیس‌جمهوری آمریکا فعالیت می‌کند،^۱ نقش و جایگاه کسب‌وکارهای کوچک را در اقتصاد ایالات متحد بررسی کرده و دیدگاه‌های آنها را به آژانس‌های دولتی، کنگره، سیاستگذاران کشور و شخص رئیس‌جمهوری ارائه می‌نماید. بدین ترتیب سیاستگذاران دولتی و قانونگذاران مجلسین ایالات متحده با در دست داشتن اطلاعات و داده‌های مورد نیاز و با در نظر گرفتن نیازها و خواسته‌ها و مشکلات واقعی مالکین کسب‌وکارها می‌توانند تصمیمات بهتر و اثربخش‌تری در مورد وضعیت کارآفرینی در کشور و سیاست‌های حمایتی دولت در حوزه‌های مختلف به‌ویژه در حوزه حمایت مالی (از جمله در زمینه نوع پرداخت‌ها و میزان وام‌ها) اتخاذ کنند.

این اداره در سطح ایالت به‌دو شکل مراکز توسعه کسب‌وکارهای کوچک^۲ و بنگاه‌های سرمایه‌گذاری برای کسب‌وکارهای کوچک^۳ فعالیت می‌کند و در سطح محلی نیز توسط شعبات این مراکز به کسب‌وکارهای کوچک کمک می‌کند.

نمودار ۱. ساختار نهادی توسعه و حمایت کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا

اداره کسب‌وکارهای کوچک در سال ۲۰۱۰ برنامه استراتژیک توسعه SMEها برای سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۶ را تدوین کرد. این برنامه ۳ استراتژی اصلی و ۹ استراتژی جزئی دارد. در ادامه استراتژی‌های این برنامه ارائه می‌شوند:

۱. رئیس اداره کسب‌وکارهای کوچک مستقیماً توسط شخص رئیس‌جمهوری تعیین می‌شود که نشانگر اهمیت آن در ساختار حاکمیتی ایالات متحده است.

2. Small Business Developing Center (SBDC)

3. Small Business Investment Companies (SBIC)

جدول ۲. برنامه استراتژیک توسعه SMEها

استراتژی ۱. رشد کسب‌وکارها و اشتغال‌زایی
<p>۱. تأمین سرمایه مورد نیاز کسب‌وکارها با تأمین منابع مالی و ارائه آموزش‌های لازم</p> <p>۲. تقویت ارتباط با دولت فدرال و تأمین اطلاعات مورد نیاز دولت برای کمک به کسب‌وکارها</p> <p>۳. تقویت دانش کارآفرینی و مشاوره در اداره کسب‌وکارهای کوچک برای پشتیبانی هرچه بهتر کسب‌وکارهای جدید</p> <p>۴. تقویت اداره کسب‌وکارهای کوچک در پشتیبانی از کسب‌وکارها، سازمان‌های غیرانتفاعی، صاحبان املاک و اجاره‌دهندگان در رفع مشکلات به‌منظور حفظ شغل‌های ایجاد شده و کمک به کسب‌وکارها برای بازگشت به فعالیت‌هایشان</p> <p>۵. توسعه مراکز تحقیقاتی، نوآوری و تجاری‌سازی برای کسب‌وکارهای کوچک</p> <p>۶. تقویت ارتباط میان کسب‌وکارهای کوچک و جوامع و مشتریان</p>
استراتژی ۲. ایجاد اداره کسب‌وکارهای کوچکی که بتواند نیاز کسب‌وکارها را در حال و آینده برطرف نماید
<p>۱. تقویت برنامه‌ها و فعالیت‌های اصلی اداره کسب‌وکارهای کوچک به‌گونه‌ای که نیازهای کسب‌وکارهای کوچک را برطرف کند</p> <p>۲. سرمایه‌گذاری روی کارکنان اداره کسب‌وکارهای کوچک به‌منظور سرویس‌دهی بهتر به کسب‌وکارها</p> <p>۳. تدوین برنامه‌هایی برای کاهش ریسک مالیات‌دهندگان</p>
استراتژی ۳. اطلاع‌رسانی نیازهای کسب‌وکارهای کوچک
<p>۱. برقراری ارتباط با سایر مؤسسات برای تأمین بهتر منابع، برنامه‌ها و ارائه خدمات</p> <p>۲. پرورش محیط کسب‌وکار پسند با اطلاع‌رسانی به رگولاتوری‌ها در مورد ضوابط و مقررات ناعادلانه، از میان برداشتن مرزهای کسب‌وکارهای کوچک و توسعه فعالیت‌های تحقیقاتی کسب‌وکارهای کوچک</p> <p>۳. گردآوری اطلاعات و تحلیل‌های به‌روز در مورد کسب‌وکارها و انتشار آنها</p>

۳-۳. معرفی وب‌سایت اداره کسب‌وکارهای کوچک

وب‌سایت (پورتال) اداره کسب‌وکارهای کوچک برای ایجاد یک منبع کامل برای مالکان کسب‌وکارهای کوچک و علاقمندان به کارآفرینی طراحی و اجرا شده است. این وب‌سایت به‌عنوان یک پنجره واحد تمامی اطلاعات مورد نیاز برای ایجاد، توسعه و مدیریت یک کسب‌وکار کوچک را ارائه می‌کند. مالکان کسب‌وکارهای کوچک همچنین از طریق این وب‌سایت می‌توانند کلیه فرآیندها و پیگیری‌های قانونی مورد نیاز خود را نیز انجام دهند.

این وب‌سایت دارای ۶ بخش اصلی و تعداد زیادی زیرمجموعه است که در این قسمت از گزارش، سرفصل‌های آنها مرور می‌شوند:

- بخش راه‌اندازی و اداره کسب‌وکار کوچک (شامل پیش‌زمینه‌های راه‌اندازی کسب‌وکار کوچک، تدوین طرح کسب‌وکار، الزامات و مجوزهای قانونی کسب‌وکار، وام‌ها و منابع تأمین مالی،

- مسائل مالیاتی، تأمین تجهیزات و محل کسب‌وکار، استخدام و نگهداشت کارکنان، مدیریت کسب‌وکار کوچک)،
- بخش وام‌ها و کمک‌های بلاعوض مالی دولت (شامل برنامه‌های وام‌دهی اداره کسب‌وکارهای کوچک، چگونگی ثبت تقاضای وام، کمک‌های بلاعوض، دیگر منابع تأمین مالی)،
- بخش قرارداد بستن با دولت (اصول کلی و شرایط لازم، حمایت‌های اس.بی.ای از کسب‌وکارهای کوچک در زمینه عقد قرارداد)،
- مرکز آموزش (شامل یک پایگاه اطلاعاتی بسیار غنی از مقالات آموزشی، کلاس‌های چندرسانه‌ای و دیگر ابزارهای آموزشی برای مالکین کسب‌وکارهای کوچک و علاقمندان به کارآفرینی)،
- کمک‌های محلی (نشانی و چگونگی تماس با دفاتر محلی اس.بی.ای و شرکای آن)،
- درباره اس.بی.ای.

جمع‌بندی و پیشنهادها

مطالعات انجام شده در زمینه بنگاه‌های کوچک و متوسط در ایران بر پتانسیل بالای این بنگاه‌ها برای ایجاد توسعه و رشد اقتصادی در کشور و اشتغال‌زایی و نقش آنها در کاهش نرخ بیکاری (به‌عنوان یکی از معضلات اجتماعی) تأکید دارند.

با توجه به این موضوع و کارویژه‌های خاص اقتصادی بنگاه‌های کوچک و متوسط در اقتصاد کشورها، در سال‌های اخیر توجه دولت‌های کشورهای مختلف - از جمله در ایران - به سیاست‌گذاری و حمایت برای توسعه این بنگاه‌ها افزایش قابل توجهی داشته است. در این راستا در ایران نیز اگر چه فعالیت‌های مختلفی از سوی دولت برای توسعه کارآفرینی و حمایت از کسب‌وکارهای کوچک و متوسط انجام گرفته است، اما هنوز این بنگاه‌ها با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم می‌کنند که حل آنها نیازمند توانمندسازی از یک‌سو و فراهم شدن بسترهای قانونی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی از سوی دیگر است.

با توجه به الزامات ناشی از اسناد بالادستی به‌ویژه سند راهبردی اقتصاد مقاومتی که در اسفندماه ۱۳۹۲ برای اجرا توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شد و همچنین مشکلات اقتصادی پیش روی کشور (به‌ویژه نرخ بیکاری بالا به‌ویژه در میان جوانان و همچنین نرخ پایین رشد اقتصادی کشور) حمایت از توسعه کسب‌وکارهای کوچک - که کارویژه اصلی آنها نوآوری و ایجاد و توسعه بنگاه‌های دانش‌بنیان از یک‌سو و از سوی دیگر اشتغال‌زایی است - ضرورتی دو چندان یافته است.

برای این منظور استفاده تجربیات موفق جهانی برای طراحی سیاست‌های جدیدی که بتوانند به توسعه کارآفرینی و رشد کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در کشور کمک کنند و همچنین احتراز از سیاست‌ها و برنامه‌های ناموفق تجربه شده در سایر کشورها مفید خواهد بود. بر این اساس این گزارش پژوهشی به بررسی نقش ساختارهای قانونی در توسعه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در ایالات متحده آمریکا پرداخته است. هدف از این گزارش، بررسی مهمترین قوانین و مقررات مرتبط با حمایت از توسعه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در آمریکا به منظور بهره‌گیری از نقاط قوت آنها برای تدوین قوانین و مقررات حمایتی مناسب در کشور است.

بررسی نقش کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در ایالات متحده آمریکا نشانگر آن است که این شرکت‌ها بخش عمده‌ای از اقتصاد این کشور را در اختیار خود دارند. همان‌طور که اشاره شد این کسب‌وکارها ۴۶ درصد تولید ناخالص داخلی بخش خصوصی غیرکشاورزی، ۹۷/۲ درصد کل بنگاه‌های واردکننده آمریکا، بیش از ۵۴ درصد از کل ارزش فروش در اقتصاد آمریکا، بین ۳۰ تا ۵۰ درصد کل فضاهای تجاری آمریکا، ۹۹/۷ درصد از سازمان‌های کارفرما در ایالات متحده و ۶۴ درصد از کل شغل‌های جدید ایجاد شده در بخش خصوصی را در اختیار دارند.

با توجه به اهمیت قابل توجه کسب‌وکارهای کوچک در اقتصاد آمریکا، حمایت و تقویت این بنگاه‌های کوچک همواره یکی از اصلی‌ترین سیاست‌های دولت آمریکا برای رشد و توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی بوده است. برای این منظور، قوانین و مقررات و سیاست‌های متعددی تنظیم و توسط نهادهای دولت این کشور اجرا شده‌اند. در این گزارش نقش هر دو نهاد (نهاد قانونی و نهاد اجرایی) در توسعه کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا بررسی شده است.

در زمینه نهاد قانونی دو نوع قوانین و مقررات در ایالات متحده آمریکا شناسایی شد:

الف) قوانین عمومی: شامل قوانینی که کل جامعه آمریکا را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند و مشخصاً باید توسط نهادهای حاکمیتی آمریکا (اعم از دولت فدرال و دولت‌های ایالتی و محلی) اجرا شوند. این قوانین در حوزه کسب‌وکارهای کوچک عبارتند از:

- قانون کسب‌وکارهای کوچک،

- قانون سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک،

- قانون اشتغال کسب‌وکارهای کوچک،

- قانون کمک به راه‌اندازی کسب‌وکارهای کوچک.

ب) قوانین و مقررات فدرال مدیریت کسب‌وکارهای کوچک: کسب‌وکارهای کوچک مانند هر

حوزه دیگری در ایالات متحده دارای قوانین و مقررات فدرال است که با تصویب مجلسین کنگره و سنا و پس از امضای رئیس‌جمهوری توسط دولت مرکزی ایالات متحده و دولت‌های محلی قابل اجرا خواهند بود. مهمترین قوانین و مقررات فدرال مدیریت کسب‌وکارهای کوچک که در قوانین و مقررات ایران مشابهی ندارند، عبارتند از:

- قانون تشکیل شرکت‌های سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک،
- برنامه سرمایه‌گذاری خطرپذیر در بازارهای جدید،
- برنامه سرمایه‌گذاری در کارآفرینان آسیب‌پذیر،
- برنامه‌های عقد قراردادهای دولتی.

اداره کسب‌وکارهای کوچک ایالات متحده، به‌عنوان متولی قانونی توسعه کسب‌وکارهای کوچک و حمایت از آنها در ایالات متحده آمریکا از زمان تأسیس در سال ۱۹۵۳ بیش از ۲۰ میلیون فقره وام، تضامین وام‌ها، قراردادها، مشاوره، آموزش و دیگر شکل‌های کمک به کسب‌وکارهای کوچک را ارائه نموده است.

در سال ۱۹۵۴، اس.بی.ای رسماً شروع به ارائه خدمات وام‌دهی مستقیم و تضمین دریافت وام از بانک‌ها به کسب‌وکارهای کوچک کرد. در کنار آن اس.بی.ای وظایف دیگری مانند ارائه وام به قربانیان حوادث غیرمترقبه طبیعی، گرفتن قراردادهای دولتی برای کسب‌وکارهای کوچک و کمک به مالکان این کسب‌وکارها در زمینه مسائل مدیریتی و فنی و همچنین ارائه خدمات آموزشی و کسب‌وکار را برعهده گرفت.

از نظر قانونی اس.بی.ای دارای دو منبع اصلی تأمین مالی است:

- یارانه‌های دولت آمریکا،
- بخش غیریارانه‌ای وام‌ها (شامل منابع ناشی از: بازپرداخت وام‌ها، کارمزد وام‌ها و جرائم دیرکرد تأمین مالی).

گفتنی است اس.بی.ای به‌هیچ‌عنوان درگیر اعطای وام به متقاضیان نمی‌شود، بلکه پس از بررسی صلاحیت متقاضیان، آنها را برای دریافت وام به بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی تحت قرارداد خود معرفی می‌کند. اس.بی.ای سپس تضامین لازم را برای دریافت وام توسط وام‌گیرنده تأیید شده به بانک ارائه می‌کند.

اداره کسب‌وکارهای کوچک در سال ۲۰۱۰ برنامه استراتژیک توسعه SMEها برای سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۶ را تدوین کرد. این برنامه ۳ استراتژی اصلی و ۹ استراتژی جزئی دارد. استراتژی‌های این برنامه عبارتند از:

- رشد کسب‌وکارها و اشتغال‌زایی،

- ایجاد اداره کسب‌وکارهای کوچکی که بتوانند نیاز کسب‌وکارها را در حال و آینده برطرف کنند،
- اطلاع‌رسانی نیازهای کسب‌وکارهای کوچک.

در پایان این گزارش پیشنهادهای زیر برای تدوین قوانین و مقررات قانونی مورد نیاز توسعه کسب‌وکارهای کوچک در کشور براساس مطالعات این گزارش ارائه می‌شوند:

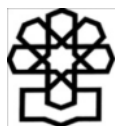
- تدوین قانون جامع توسعه کسب‌وکارهای کوچک: با توجه به پراکندگی و تنوع و عدم هم‌سویی قوانین و مقررات موجود در زمینه توسعه کسب‌وکارهای کوچک و حمایت از آنها در کشور و برای رفع موانع قانونی پیش روی آنها (به‌ویژه در حوزه‌هایی نظیر بیمه، مالیات، اخذ مجوزهای فعالیت دولتی و ...) لازم است با انجام مطالعاتی جامع در قوانین و مقررات داخلی و الگوبرداری از تجربیات موفق جهانی، قانون جامع توسعه کسب‌وکارهای کوچک در کشور تدوین شود که در آن ضمن مشخص شدن متولی اساسی حمایت از توسعه کسب‌وکارهای کوچک (که تجربیات موفق جهانی نشان داده لازم است سازمانی زیرمجموعه مستقیم بالاترین مقام اجرایی یعنی ریاست‌محترم جمهوری اسلامی ایران باشد)، وظایف و مسئولیت‌ها و اختیارات این نهاد به‌شکلی تعیین می‌شود که بتواند نقش خود را به‌درستی ایفا کند.

- تدوین قانون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک: یکی از مهمترین موانع توسعه کسب‌وکارهای کوچک در ایران (و سایر نقاط جهان) عدم دسترسی سهل و آسان کارآفرینان و مدیران این بنگاه‌ها به منابع مالی مورد نیاز است. بررسی‌های انجام شده در این گزارش نشان داد که تدوین قانونی با عنوان مشابه در ایالت متحده آمریکا باعث ایجاد پیشرفته‌ترین نظام تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک در دنیا شده است. بنابراین برای رفع مشکل تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک (اعم از: سرمایه اولیه، سرمایه جاری و در گردش، سرمایه توسعه کسب‌وکار و ...)، تخصیص بهینه بودجه‌های دولتی و تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در زمینه تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک، لازم است نظام مشخصی در قالب قوانین و مقررات دولتی تدوین شود که در آن محدوده اختیارات و مسئولیت‌ها و شرایط و نقش هر یک از نهادهای درگیر در فرآیند تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک مشخص شود. در این قانون ضروری است به دو مزیت کلیدی نظام تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک در ایالات متحده یعنی «شرکت‌های سرمایه‌گذاری کسب‌وکارهای کوچک» و «سرمایه‌گذاری خطرپذیر» توجه ویژه‌ای شود.

منابع و مآخذ

۱. تدوین استراتژی توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط حوزه فاوا، شرکت مهندسی مشاور حاسب سیستم، مرکز تحقیقات مخابرات ایران، ۱۳۹۰.
۲. سایت‌های اینترنتی زیر:

- <http://www.sba.gov>
- <http://www.sba.gov/sites/default/files/files/FY%202013%20AFR%20from%20CV%20Dec%202016.pdf>
- <http://www.sbecouncil.org/about-us/facts-and-data/>
- <http://www.orrick.com/Practices/Equity-Capital-Markets/JOBS-Act/Pages/default.aspx>
- http://score-rochester.org/chapter_pb_20110316.html
- <http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/PLAW-111publ240/html/PLAW-111publ240.htm>
- <http://www.forbes.com/sites/work-in-progress/2012/09/21/the-jobs-act-what-startups-and-small-businesses-need-to-know-infographic/>

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۳۸۰۹

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی قوانین و مقررات توسعه کارآفرینی و نقش اداره کسب‌وکارهای کوچک در آمریکا

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه مطالعات محیط کسب‌وکار)
تهیه و تدوین‌کنندگان: علی نعمتی شهاب، مهدی رضایانی
ناظران علمی: سیدامیر سیاح، شاهین جوادی
متقاضی: معاونت پژوهش‌های اقتصادی
ویراستار ادبی: قاسم میرخانی

واژه‌های کلیدی:

۱. کسب‌وکارهای کوچک
۲. برنامه مراکز توسعه کسب‌وکارهای کوچک
۳. بنگاه‌های کوچک و متوسط
۴. اداره کسب‌وکارهای کوچک آمریکا (SBA)

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۵/۵